

גיטין ג

**עניין: עדים החתומים על השטר
 נעשו כמי שנחקרה עדותן בבי"ד**

ריטב"א

מחזור. והנכון כמו שתירץ רבינו, דמדאמר ר"ל דעדים החתומים על השטר נעשה כמי שנחקרה עדותן בבי"ד, אלמא דאלימא מלתא דשטרא וליכא למיחש למיחתם שיקרא בשטרא, והיינו דאין נאמנין לומר שוב מכירין¹⁹⁵ אנו¹⁹⁹, נ"מ²⁰⁰ נמי דלא בעינן קיום מדאורייתא, ומהניא טעמא

מהר"ל אור חדש פ"ה פ"ב

פרק ב) וכנגד זה האשה נקנית בג' דרכים בכסף ביטור ובביאה (קידושין ב, א) כי האיש מתדבק באישה והדביקות הוא בג' פנים אשר אמרנו כי בכסף בשביל שהאשה מקבלת הנאת כסף מתחברת היא אליו והשטר שהוא לשון כח כמו (דברים טז, יח) שופטים ושוטרים תתן לך וכתוב (איוב לה, לג) אם תשיט משטרו בארץ שהוא לשון כח באי"ש שמתחבר לאשה כאשר מושל על האשה וזהו חבור האיש אל האשה וזהו קדושי שטר שהוא לשון שטר וממשלה

רד"ק ספר השרשים

שטר שִׁטְרָא ומשל (משלי ו, ז), שִׁפְטִים וְשִׁטְרִים (דברים יז, יח), וְשִׁטְרִים לְשִׁבְטֵיכֶם (שם א, טו), ידוע. ומזה אם תשים מְשִׁטְרוֹ בארץ (איוב לה, לג), כמו במשלהו. ויש מפרשים כחבו, כלומר גזרתי וחקו מדברי רבותינו ו"ל (בבא מציעא פרק ראשון משנה ו. דף יב, ע"ב.) שטר חוב.

תוספות יו"ט ב"מ פ"א מ"ו

שלו קמ"ל דטעמא מאי וכו': ו שטרי חוב. כל לשון שטר דדברי רז"ל הוא כתב שכתב צו הממשלה שנותן אדם לזולתו עליו. והוא לשון אם תשים משטרו בלחץ (איוב ל"ח ל"ג). וכן חרגוס ואכמוצ בספר (ירמיה ל"ג). וכחצית בשטרא. ובלשון רבים נאמר שטרות ולא שטרים אבל בסמיכות נאמר בלשון זכר שטרי בחיר"ק השי"ן והטו"ם

חידושי רבינו חיים הלוי פ"ג מעדות ה"ד

דנחתם כלילה כשר, והרי קי"ל דאין מקצלין עדות כלילה. ועל כן נראה פשוט, דזה דקאמר הגמ' עדים החתומין על השטר נעשה כמי שנחקרה עדותן בבי"ד, זהו כל עיקר גז"כ דשטרות, דלא שייכי גזייהו כל דיני קבלת עדות והגדת עדות, והרי עיקר יסוד קבלת עדות היא דוקא בפני ב"ד, והכא בשטרות לא בעינן ב"ד כלל, וממילא כיון דלא בעינן ב"ד לא בעינן דו"ס ולא בעינן דוקא ביום, דכל זה לא נאמר אלא בבי"ד איך יקבלו העדות, אבל מאחר דבשטרות לא בעינן ב"ד, לא בעינן כל הדיינים הנאמרים בקבלת עדות, וזהו הדין דעדים החתומין על השטר נעשה כמו שנחקרה עדותן בבי"ד, דלא בעינן בשטרות כל דיני קבלת והגדת עדות.⁵ והא

הסכת הגר"מ שפירא

על ספר בנין השטר

בשרש תיבת שטר ביאר מהר"ל בס' אור חדש כי הוא משרש שוטר ומשטר והביא ע"ז הכתוב שופטים ושוטרים תתן לך. והכתוב בס' איוב הידעת חקות שמים אם תשים משטרו בארץ. והיינו דענין שטר הוא קיום המשפט שכבר נעשה ועבר לשוטרים להוציא לפועל, ומחזיק השטר מחזיק בדין מוכרע והוא בידי שוטר, שהרי עדים החתומים על השטר נעשו כמי שנחקרה עדותן בבי"ד, ולבי"ש חשיב כגבוי. וגם לבי"ה לכמה דברים חשיב כגבוי כידוע דברי הרמב"ן במיוחסות סיי ק'.